

Nr 1192

PRACE NAUKOWE

Akademii Ekonomicznej
im. Oskara Langego we Wrocławiu

Agrobiznes a zrównoważony rozwój obszarów wiejskich

Redaktor naukowy
Franciszek Kapusta

Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej
im. Oskara Langego we Wrocławiu
Wrocław 2008

Komitety Redakcyjny

*Andrzej Matysiak (przewodniczący),
Tadeusz Borys, Jan Lichtarski, Adam Nowicki, Zdzisław Pisz,
Waldemar Podgórski, Wanda Ronka-Chmielowiec, Jan Skalik, Stanisław Urban*

Recenzenci

*Maria Grzybek, Grażyna Karmowska, Barbara Kutkowska,
Henryk Manteuffel, Sławomir Zawisza*

Redaktor Wydawnictwa

Agnieszka Flasińska

Korektor

Teresa Wiatrowska

Projekt okładki

Beata Dębska

Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie
wymaga pisemnej zgody Wydawcy

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wrocław 2008

PL ISSN 0324-8445

Druk i oprawa: Zakład Graficzny UE we Wrocławiu. Zam. 296/08

Spis treści

Wstęp	11
-------------	----

I. Zagadnienia ogólne zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich

Franciszek Kapusta: Agrobiznes na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich	15
Lazo Mihajlović, Katarina Marković: The economic and system-related elements of the agrarian and rural development of the Republic of Serbia	22
Renata Przygodzka: Rola państwa w stymulowaniu zrównoważonego rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich	27
Halina Kałuża: Ecological awareness as a condition of introducing a balanced development on a local scale	34
Bolesław Wojtasik: Charakterystyka sektorowego programu operacyjnego realizowanego przez FAPA i urzędy marszałkowskie	42
Sławomir Zawisza, Dominik Kostrzak: Wykorzystanie środków finansowych Unii Europejskiej wspierających zrównoważony rozwój obszarów wiejskich w powiecie inowrocławskim	49
Tomasz Marcysiak: Paradygmat ekologiczny w świadomości rolników województwa kujawsko-pomorskiego – perspektywa socjologiczna	56
Hanna Adamska: Ocena poziomu i jakości życia w funkcjonalnych rejonach obszarów wiejskich Dolnego Śląska	62
Ryta Iwona Dziemianowicz: System podatkowy jako instrument wspierający zrównoważony rozwój	68

II. Działania w sferze infrastruktury i zaopatrzenia w środki produkcji i usługi agregatów agrobiznesu

Jan Pawlak: Inżynieria rolnicza a zrównoważony rozwój obszarów wiejskich	77
Stanisław Urban: Usługi rolnicze jako element rolnictwa społecznie zrównoważonego	84
Maria Golinowska, Maria Pytlarz-Kozicka: Czynniki wpływające na decyzje producenta rolnego o wyborze środków ochrony roślin	91
Jakub Kraciuk: Atrakcyjność inwestycyjna jako determinanta napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych do Polski	99
Joanna Szymańska: Inwestycje w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w powiatach ziemskich podregionu wrocławskiego – wybrane problemy	106

Alicja Pultowicz: Wycena korzyści społecznych budowy parków wiatrowych jako szansa aktywizacji regionów wiejskich	113
Ryszard Kata: Rola banków spółdzielczych w poszerzaniu dostępu rolników do kredytu w Polsce Południowo-Wschodniej	120
Katarzyna Chrobocińska: Konkurencyjność przedsiębiorstw agrobiznesu (studium przypadku przedsiębiorstwa „Paszmark”)	128

III. Działania w sferze zagospodarowania ziemi i produkcji surowców odnawialnych

Hubert Szramka: Rola gospodarki leśnej w rozwoju obszarów wiejskich w Polsce	137
Tomasz Barczak: Polityka leśna w Polsce	142
Krzysztof Adamowicz: Rozwój obszarów wiejskich w kontekście zmian pierwotnego rynku drzewnego w Polsce	149
Marian Woźniak, Alina Walenia: Zalesienie użytków rolnych jako element zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich	157
Wiesław Musiał: Dylematy rozwoju zrównoważonego produkcji rolniczej na obszarach górzystych	164
Agnieszka Owczarek: Wpływ działalności rolniczej na degradację i dewastację gleb	171
Anna Olszańska: Ochrona gruntów rolnych i leśnych jako element zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich i regionów w Polsce	178
Andrzej Czyżewski, Anna Henisz-Matuszczak: Zmiany dochodowe gospodarstw rolniczych w regionach Polski na podstawie wyników FADN ...	186
Anna Kowalska: Rozwój rolnictwa ekologicznego w Polsce	198
Janusz Majewski: Znaczenie pszczelarstwa dla rolnictwa w Polsce	203
Bożena Tańska-Hus: Realizacja przekształceń własnościowych i strukturalnych w rolnictwie Dolnego Śląska (stan na 31.12.2005)	210
Danuta Mierzwa: Kwotowanie produkcji mleka w latach 2004/2005 i 2005/2006 na Dolnym Śląsku	216
Natalia Tratwal-Uglis: System kwot mlecznych a możliwości rozwoju gospodarstw rolnych na Dolnym Śląsku	223
Jakub Szpon: Zmiany w rentowności produkcji rolniczej w kontekście możliwości wdrażania zasad logistyki na przykładzie branży drobiarskiej ...	230
Zofia Kołoszko-Chomentowska: Wykształcenie ludności rolniczej a zrównoważony rozwój Podlasia	237
Barbara Chmielewska: Szansa poprawy sytuacji ekonomicznej ludności powiązanej z rolnictwem na przykładzie województwa mazowieckiego ...	242
Grażyna Karmowska: Analiza porównawcza działalności przedsiębiorstwa „A” i „B”	249
Danuta Gonet: Applying ratio analysis to financial balance evaluation of agricultural production cooperative	258

IV. Działania w sferze skupu surowców, przetwórstwa i obrotu gotowymi produktami

Stanisław Stańko: Zmiany w handlu zagranicznym Polski produktami rolno-spożywczymi w latach 1990-2006	267
Łukasz Menart, Małgorzata Juchniewicz: Możliwości rozwojowe przemysłu spożywczego w województwie warmińsko-mazurskim	274
Marcin Idzik: Zwyczaje zakupowe Polaków w latach 1995-2006	281
Władysława Łuczka-Bakula: Produkty rolnictwa ekologicznego w opinii konsumentów	288
Stanisław Pilarzski: Produkty ekologiczne na niemieckim rynku żywności	296
Věra Bečvářová: The influence of agribusiness market structure on the entrepreneurial environment in the region	304
Sylvia Dziedzic, Leszek Woźniak: Rozwój bezpośredniej sprzedaży produktów rolniczych w województwie podkarpackim	310
Sylvia Dziedzic, Leszek Woźniak: Charakterystyka form sprzedaży bezpośredniej preferowanych przez podkarpackich producentów rolnych	315
Marek Nowak, Krystyna Szybga: Źródła dostaw warzyw i owoców na rynki miast Dolnego Śląska	322
Justyna Franc-Dąbrowska: Podział zysku a <i>cash flow</i> w zrównoważonym rozwoju przedsiębiorstw agrobiznesu	329

Summaries

I. General concept of sustainable development of rural areas

Franciszek Kapusta: Agribusiness' contribution to sustainable development in rural areas	21
Lazo Mihajlović, Katarina Marković: Ekonomiczne i uwarunkowane systemowo elementy rozwoju rolnego i wiejskiego Republiki Serbii	26
Renata Przygodzka: State's role in stimulating sustainable development of agriculture and rural areas	33
Halina Kałuża: Świadomość ekologiczna jako warunek wdrażania zrównoważonego rozwoju w skali lokalnej	41
Bolesław Wojtasik: The characteristic of SPO realized by FAPA and marshal offices	48
Sławomir Zawisza, Dominik Kostrzak: Using the European Union financial means supporting sustainable development of rural areas in the parish of Inowrocław	55
Tomasz Marcysiak: Ecological paradigm in the light of the perspective of farmers living in kujawsko-pomorskie voivodship	61

Hanna Adamska: The evaluation of the level and quality of life in functional areas of rural regions of Lower Silesia	67
Ryta Iwona Dziemianowicz: The tax system as an instrument supporting balanced development	74

II. Activities in the area of infrastructure and supply in production means of aggregates of agribusiness

Jan Pawlak: Agricultural engineering and sustainable development of rural areas	83
Stanisław Urban: Agricultural service as an element of the socially sustainable agriculture	90
Maria Golinowska, Maria Pytlarz-Kozicka: Factors influencing the agricultural producer's decisions concerning the choice of means of plant protection	97
Jakub Kraciuk: Investment attractiveness as a determinant of foreign direct investments' inflow to Poland	105
Joanna Szymańska: The investments for environment protection and water management in powiats of wroclawski subregion – the example problems	112
Alicja Pultowicz: Social advantages assessment of building wind farms as a chance of rural areas activization	119
Ryszard Kata: The role of cooperative banks in extending access of farmers to credit in south-eastern Poland	127
Katarzyna Chrobocińska: Competitiveness of the enterprise "Paszmark" (case study)	134

III. Activities in the area of development of land and production of renewable materials

Hubert Szramka: The part of forest economy in development of rural areas in Poland	141
Tomasz Barczak: The forest policy in Poland	148
Krzysztof Adamowicz: The development of rural areas in context of changes of timber market in Poland	156
Marian Woźniak, Alina Walenia: Afforestation of farmlands as an element of sustainable development of rural areas	163
Wiesław Musiał: Dilemmas of sustainable agricultural production development in mountain areas	170
Agnieszka Owczarek: Agricultural activity and its influence on the degradation and devastation of the soil	177
Anna Olszańska: Protection of agrarian lands and woodlands as an element of sustainable development of rural areas and regions in Poland	185

Andrzej Czyżewski, Anna Henisz-Matuszczak: The economic differentiation of agricultural farms in regions of Poland based on FADN's results	194
Anna Kowalska: Development of organic agriculture in Poland	202
Janusz Majewski: Role of bee-keeping for agriculture in Poland	209
Bożena Tańska-Hus: Property and structural transformation in the agriculture of Lower Silesia (until 31 st of December 2005)	215
Danuta Mierzwa: The system of limited milk amounts in years 2004/2005 and 2005/2006 in Lower Silesia	222
Natalia Tratwal-Uglis: System of milk quotas as a possibility of development of agricultural farms in Lower Silesia	229
Jakub Szpon: Profitability changes in agriculture production in the context of logistics rules possibilities accustoming on the example of poultry branch	236
Zofia Kołoszko-Chomentowska: The education level of rural population and sustainable development in Podlasie	241
Barbara Chmielewska: Opportunity for economic situation improvement of farmer families on the example of Mazowieckie voivodship	248
Grażyna Karmowska: Comparative analysis of 'A' and 'B' enterprises administration	257
Danuta Gonet: Zastosowanie analizy wskaźnikowej do oceny równowagi finansowej rolniczej spółdzielni produkcyjnej	264

IV. Activities in the area of buying raw materials, processing and trade of finished products

Stanisław Stańko: Changes in foreign trade of agricultural products in Poland between 1990 and 2006	273
Łukasz Menart, Małgorzata Juchniewicz: Prospects of development of food industry in warmińsko-mazurskie voivodship	280
Marcin Idzik: Buying habits of Poles in years 1995-2006	287
Władysława Łuczka-Bakula: Organic products in the consumers' opinion	295
Stanisław Pilarski: Ecological products on German food market	303
Věra Bečvářová: Wpływ struktury rynku agrobiznesu na środowisko biznesowe w regionie	309
Sylvia Dziedzic, Leszek Woźniak: The analysis of development degree of direct sales of agricultural products in Subcarpathia Voivodship	314
Sylvia Dziedzic, Leszek Woźniak: Description of direct sales forms that are preferred by Subcarpathia farmers	321
Marek Nowak, Krystyna Szybiga: Origin of fruit and vegetables deliveries on urban markets in Lower Silesia	328
Justyna Franc-Dąbrowska: Correlation between profit share and cash flow in stabile development of agribusiness companies	336